

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง การขยายอำนาจ ของสุโขทัย

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

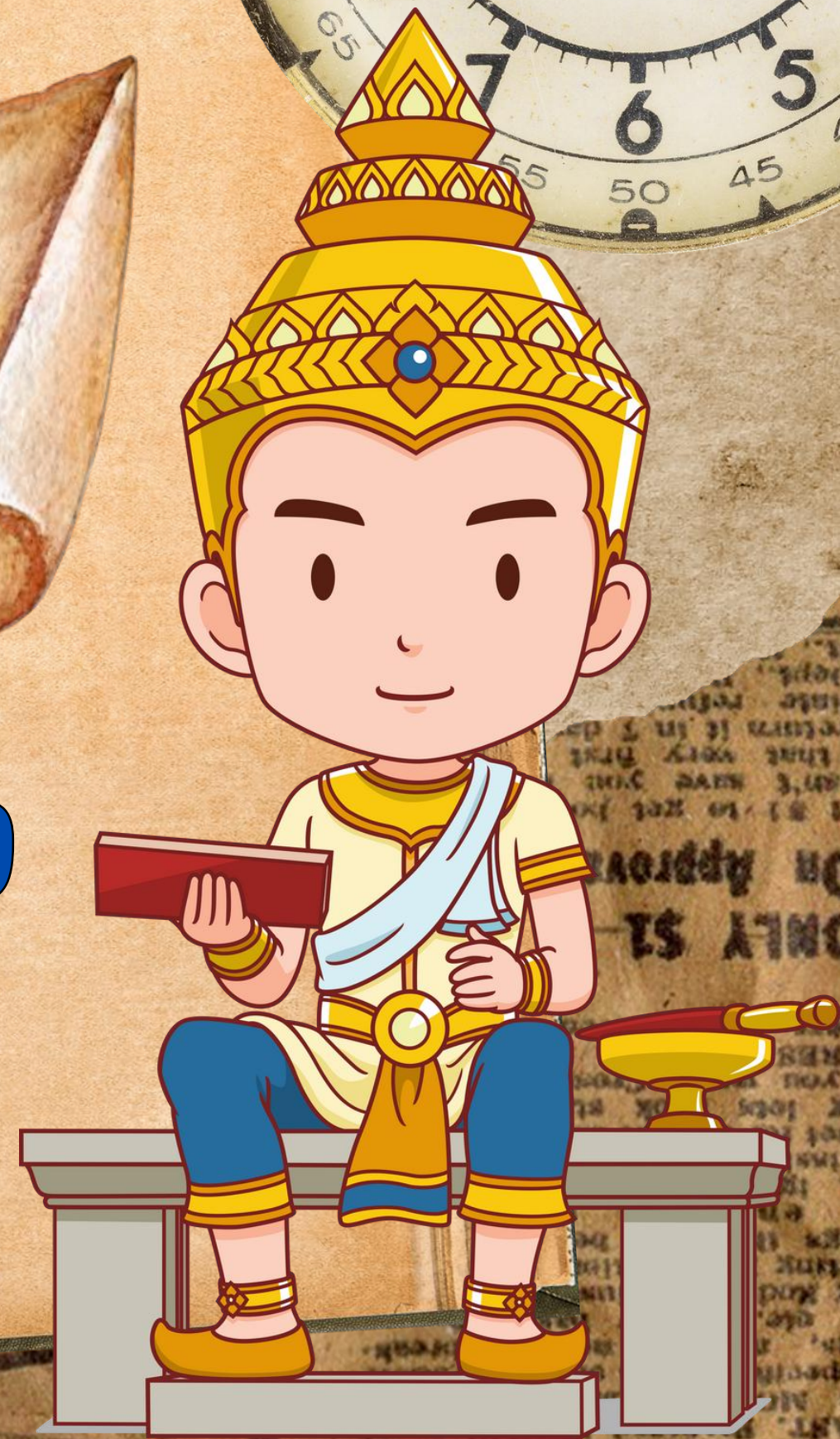

๕-
ชนชมผลงาน

จดหมายลับ

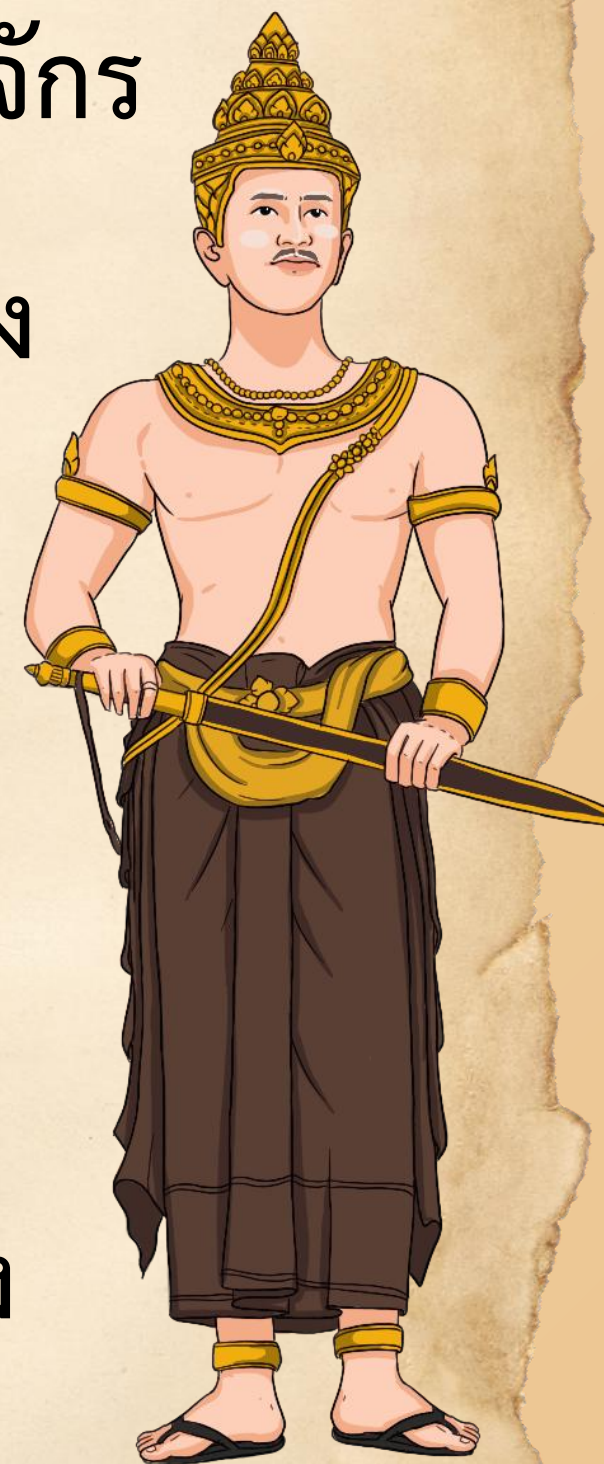
จากพ่อขุนรามคำแหง

จดหมายลับ

ถึงเหล่าข้าราชการและประชาชนผู้รักชาติแห่งสุโขทัย บัดนี้ อาณาจักร
ของเรากำลังเจริญรุ่งเรือง แต่ยังมีความท้าทายที่ต้องเผชิญ เมืองใกล้เคียง
บางเมืองยังไม่ยอมร่วมมือกับเรา และเส้นทางการค้าบางแห่งถูกขัดขวาง
ข้าขอให้พวกเจ้าเสนอวิธีที่จะทำให้สุโขทัยสามารถขยายอำนาจและสร้าง
สัมพันธไมตรีได้อย่างยั่งยืน ข้าขอคำตอบจากพวกเจ้าด่วน!

จาก...พ่อขุนรามคำแหง

คำถาม

๑

เราจะสร้างความร่วมมือกับ
เมืองใกล้เคียงได้อย่างไร

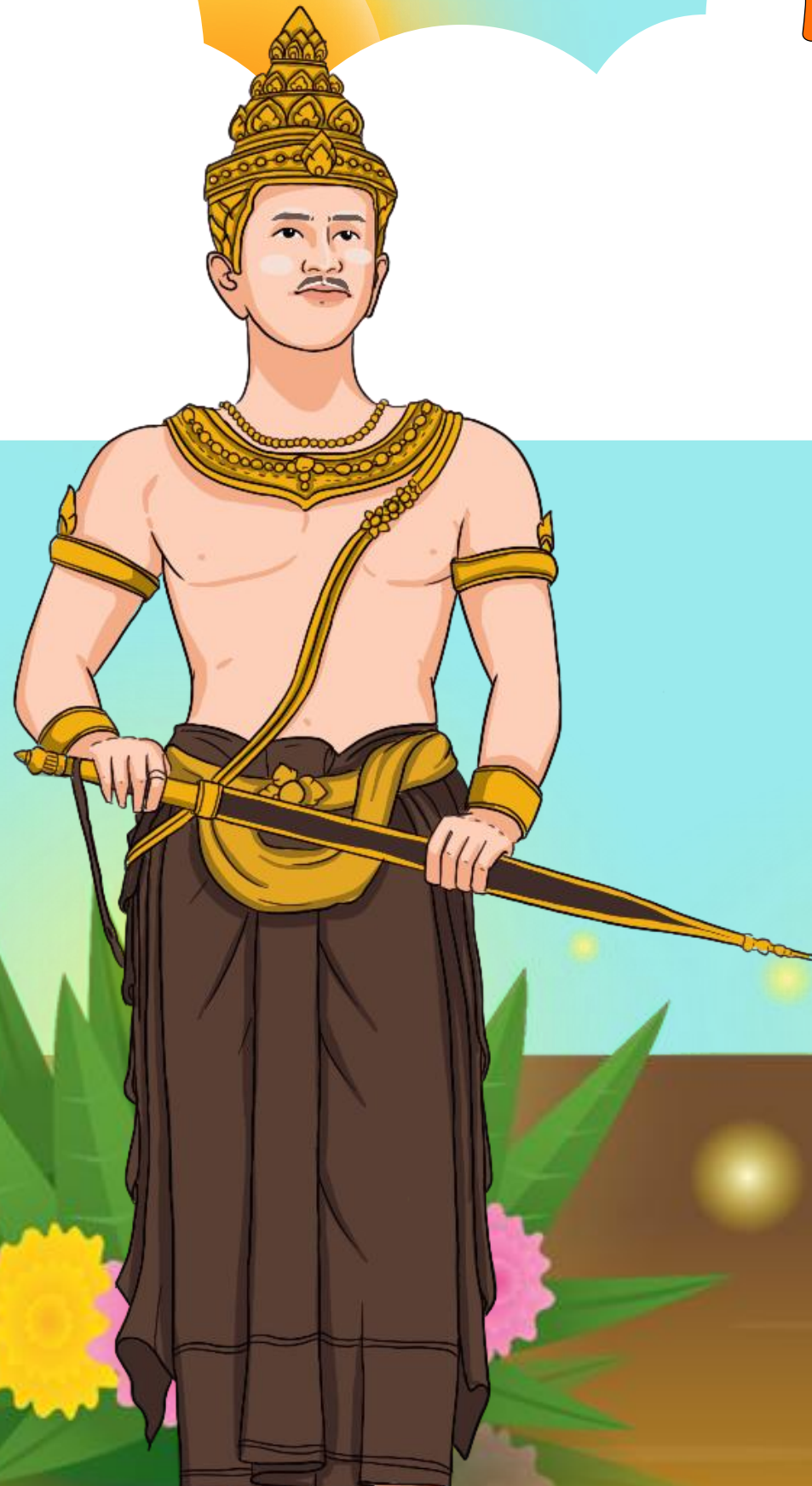
๒

ถ้าต้องขยายอาณาจักร ควรเลือก
เมืองแบบใด เพราะเหตุใด

๓

วิธีใดที่จะทำให้เส้นทางการค้า
ปลอดภัยยิ่งขึ้น

การขยายอำนาจ
ของสุโขทัย

คำถามชวนคิด

มีอาณาจักรโบราณอื่นที่
ร่วมสมัยกับสุโขทัยหรือไม่

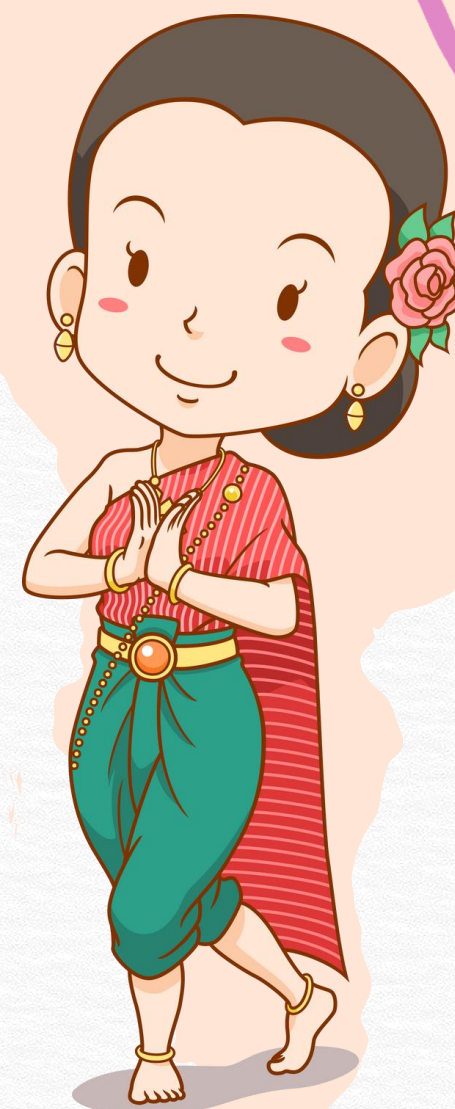
ภาคเหนือ

อาณาจักรล้านนา

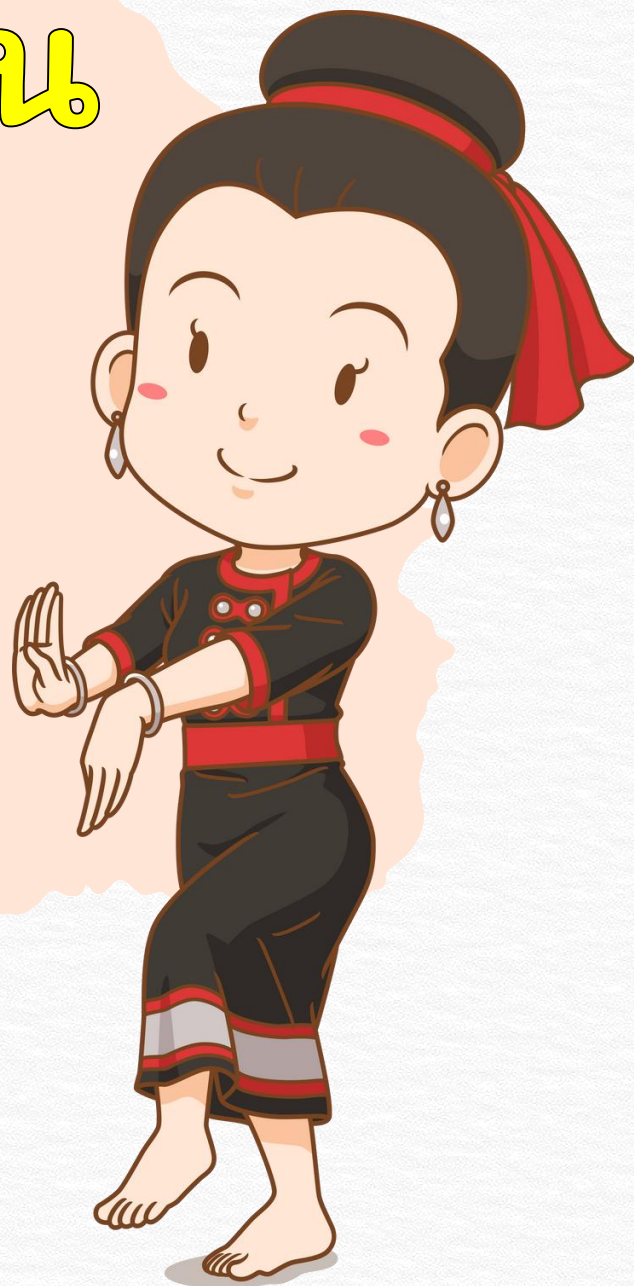
อาณาจักรอู่ทอง

ภาคกลาง

ภาคอีสาน

อาณาจักรโคตรบูร

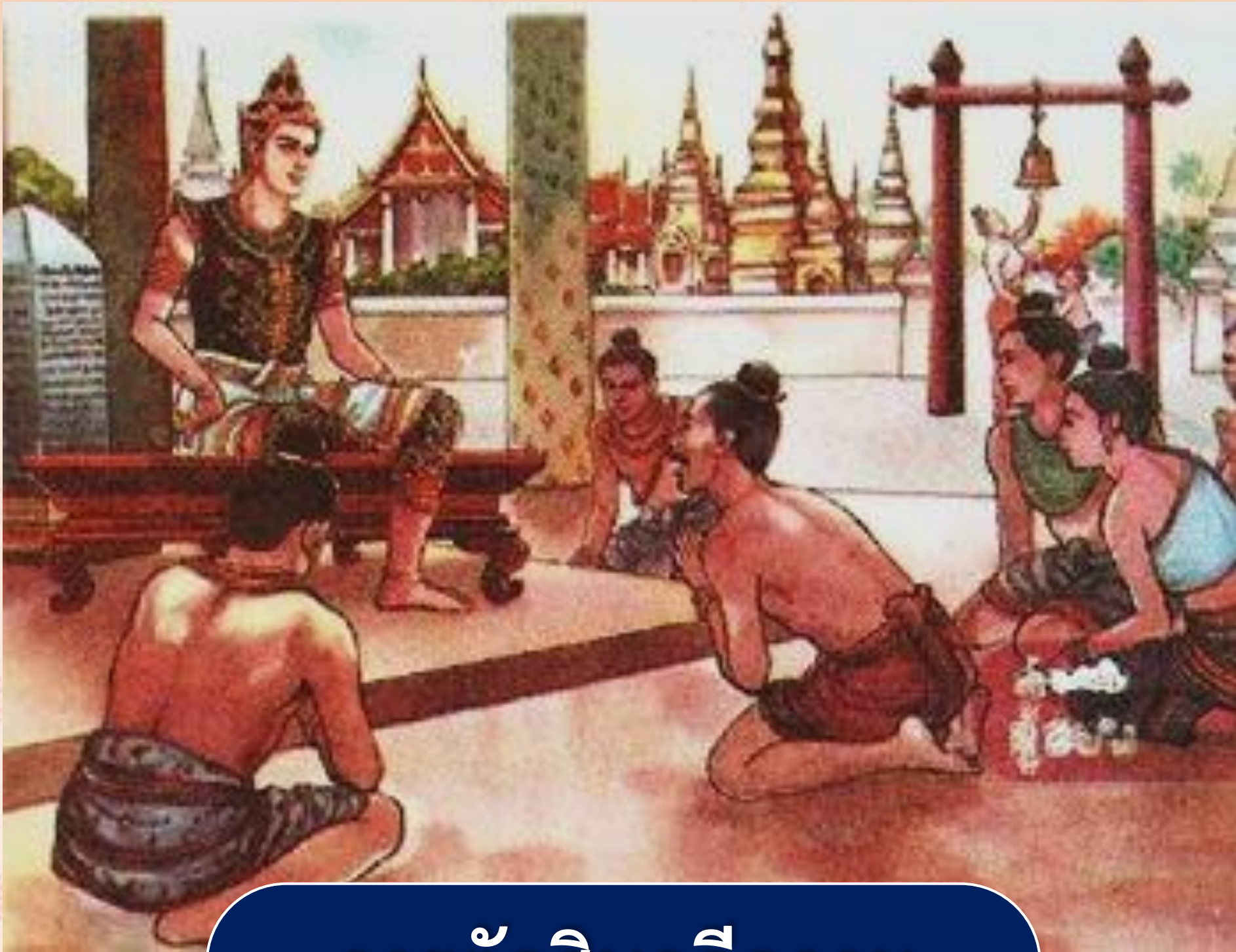

ภาคใต้

อาณาจักรนครศรีธรรมราช

การปกครองในอาณาจักรสุโขทัย (สุโขทัยในช่วงต้น)

การตัดสินคดีความ

กระดิ่งพ่อขุน จำลอง

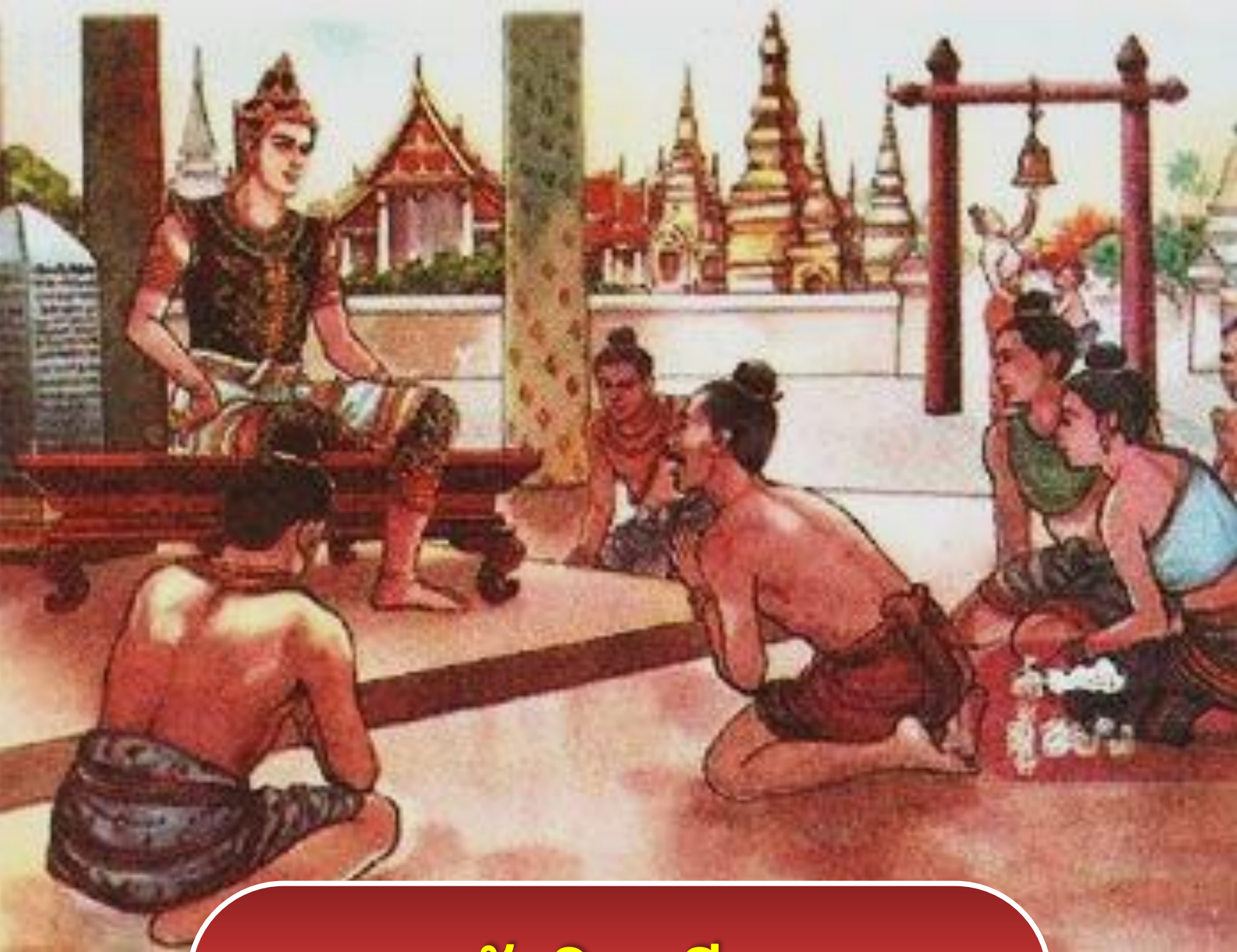
จารึกพ่อขุนรามคำแหง

“ปากประตูมีกะดิ่งอันหนึ่งแขวนไว้
ไพร่ฟ้าหน้าปก (ประชาชนที่มีทุกข์ร้อน) กลางบ้านกลางเมือง
มีถ้อยมีความ เจ็บท้อง ข้องใจ
มันจ๊กกล่าวถึงเจ้าถึงขุนบ่ไร่ (ไม่ยาก)
ไปลั่นกะดิ่งอันท่านแขวนไว้
พ่อขุนรามคำแหงเจ้าเมืองได้ยินเรียกไปถาม
สวนความแก่มันด้วยชื่อ ไพร่ในเมืองสุโขทัยนี้จึงชม”

ที่มา : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

แผนที่อาณาจักรสุโขทัย

การตัดสินคดีความ

จารึกพ่อขุนรามคำแหง

(ศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ ๑)

ช่วยเราได้ !

ที่มาของภาพ : พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระนคร

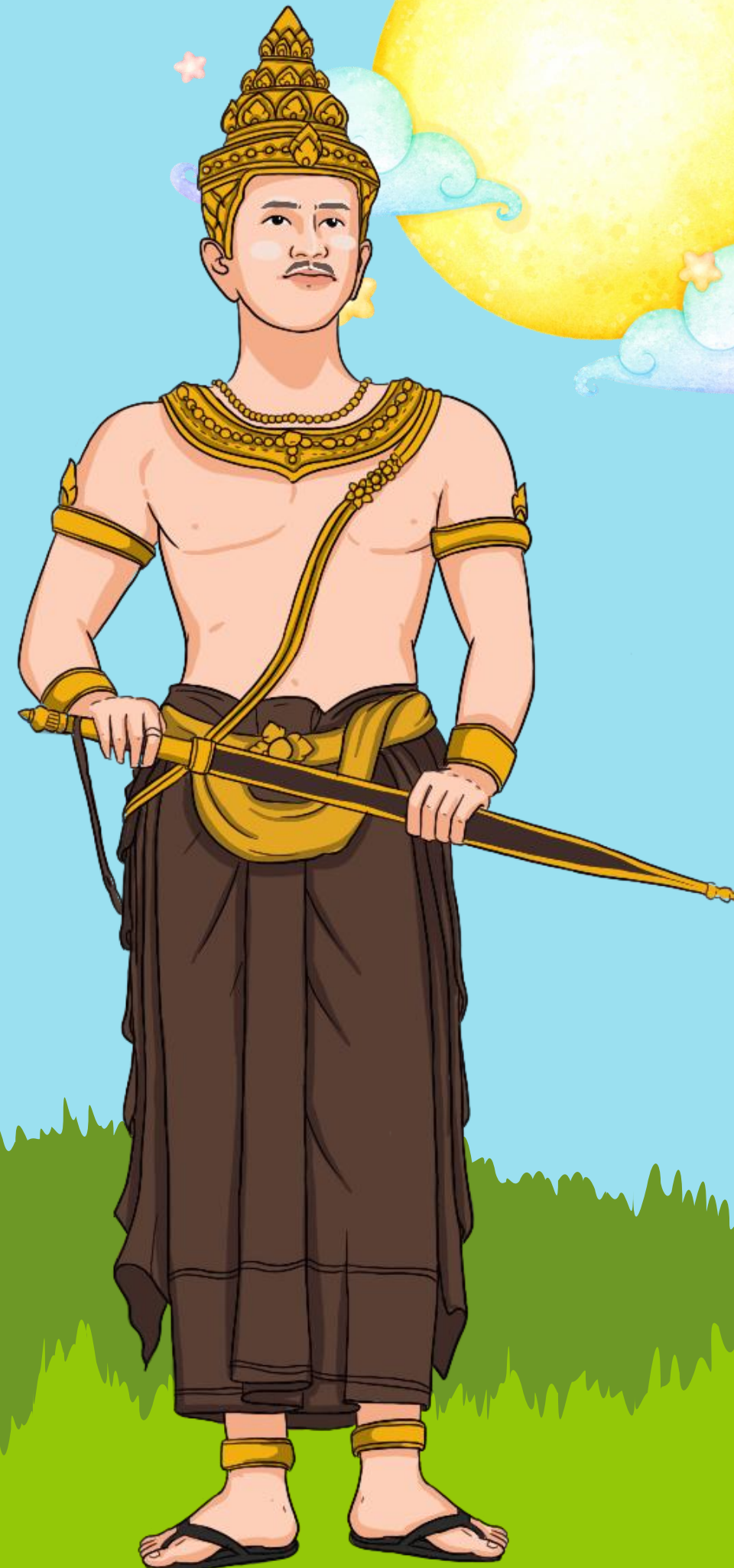

๓ โขปรีศนา

ศิลาจารึก

อาณาเขตของสุโขทัย

แป๊ะท้าววันออก

รอด (ถึง) สรลาวง (สระหลวง)

สองแคว (เมืองพิษณุโลก)

ลุมบาจาย (เมืองในกลุ่มน้ำป่าสัก)

สคา (เมืองในกลุ่มน้ำป่าสัก) เท้าฝั่งของ (โขง)

ถึงเวียงจันทน์ เวียงคำ เป็นที่แล้ว

อาณาเขตของสุโขทัย

เบื้องหน้าอน (ทิศใต้)

รอด (ถึง) คนที่ (บ้านโคน กำแพงเพชร)

พระบาง (เมืองนครสวรรค์) แพรก (ชัยนาท)

สุพรรณภูมิ (สุพรรณบุรี) ราชบุรี

เพชรบุรี ศรีธรรมราช

ฝั่งทะเลสมุทร เป็นที่แล้ว

อาณาเขตของสุโขทัย

เบื้องตะวันตก

รอด (ถึง) เมืองฉอด หงสาวดี

สมุทรหาเป็นแดน (สมุทรที่เป็นแดน)

อาณาเขตของสุโขทัย

เบื้องต้นนอน (ทิศเหนือ)

รอด (ถึง) เมืองแพร์ เมืองม่าน

เมืองพลั่ว (น่าน) พันฝั่งของ (โขง)

เมืองชวา (เมืองหลวงพระบาง) เป็นที่แล้ว

อาณาเขตของสุโขทัย

ยุคสมัย

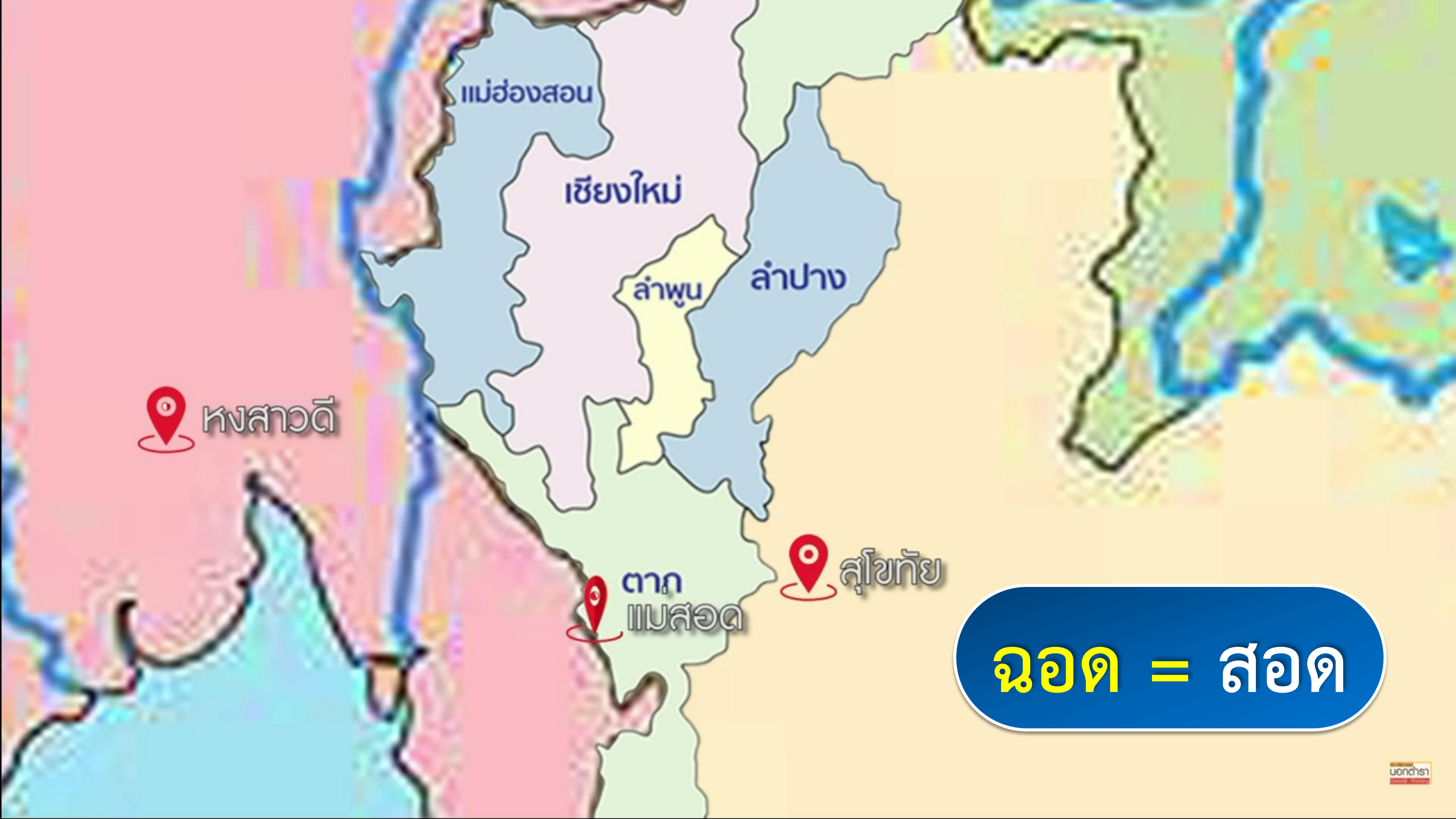
พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนรามคำแหง

ศึกขุนสามชนเมืองฉอด

ที่มาของภาพ : https://www.silpa-mag.com/history/article_๑๖๗๓๐

แม่ฮ่องสอน

เชียงใหม่

ลำพูน

ลำปาง

 หงสาวดี

 ตาก
แม่สอด

 สุโขทัย

ฉอด = สอด

อ่าวมะตะมะ

247 กม.

สุโขทัย

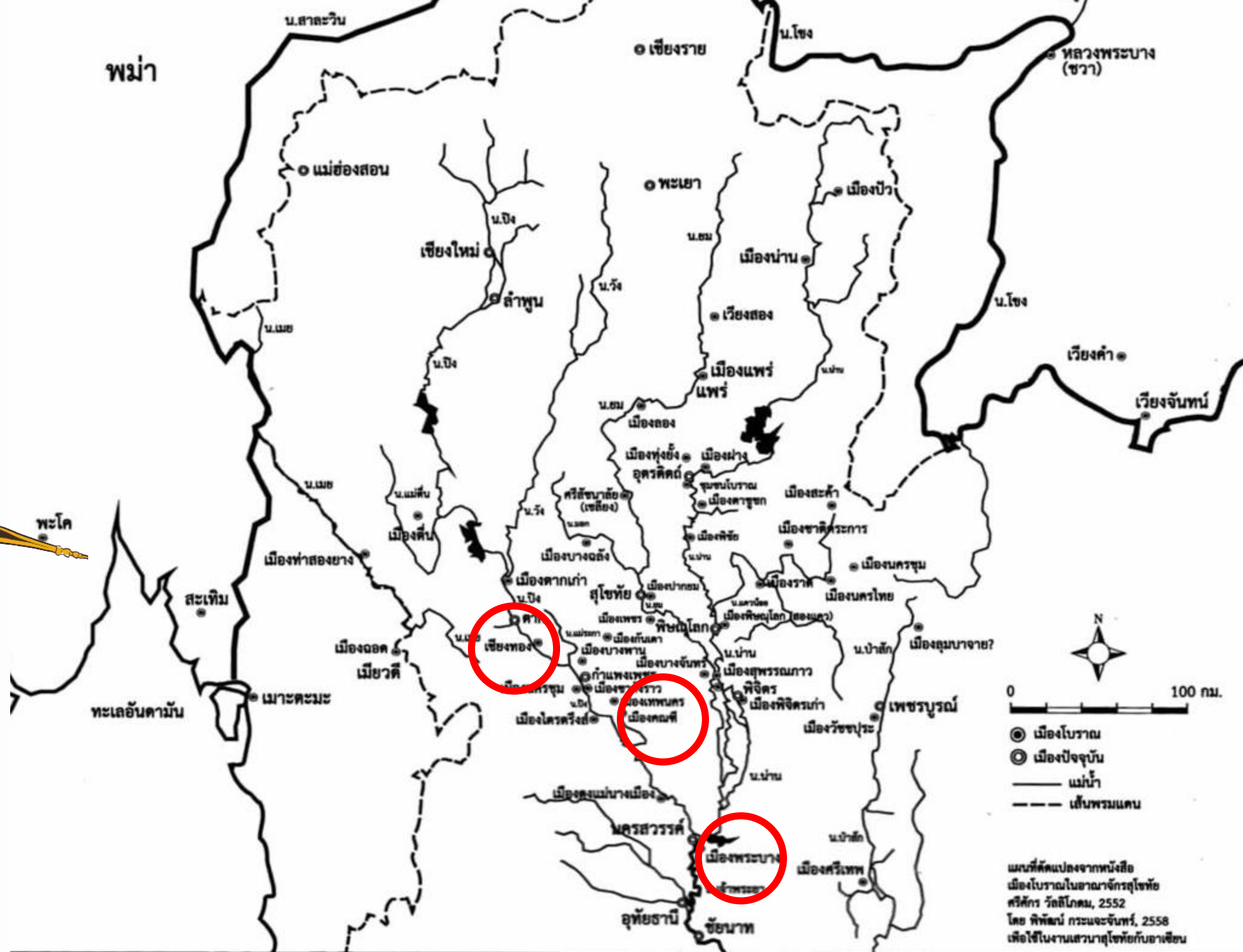
402 กม.

อ่าวไทย

๕
๕
สินรัชกาล

พ่อขุนรามคำแหง

เริ่มต้นรัชกาล พระยาบาลไทย

สุโขทัย

พ.ศ. ๑๘๙๐

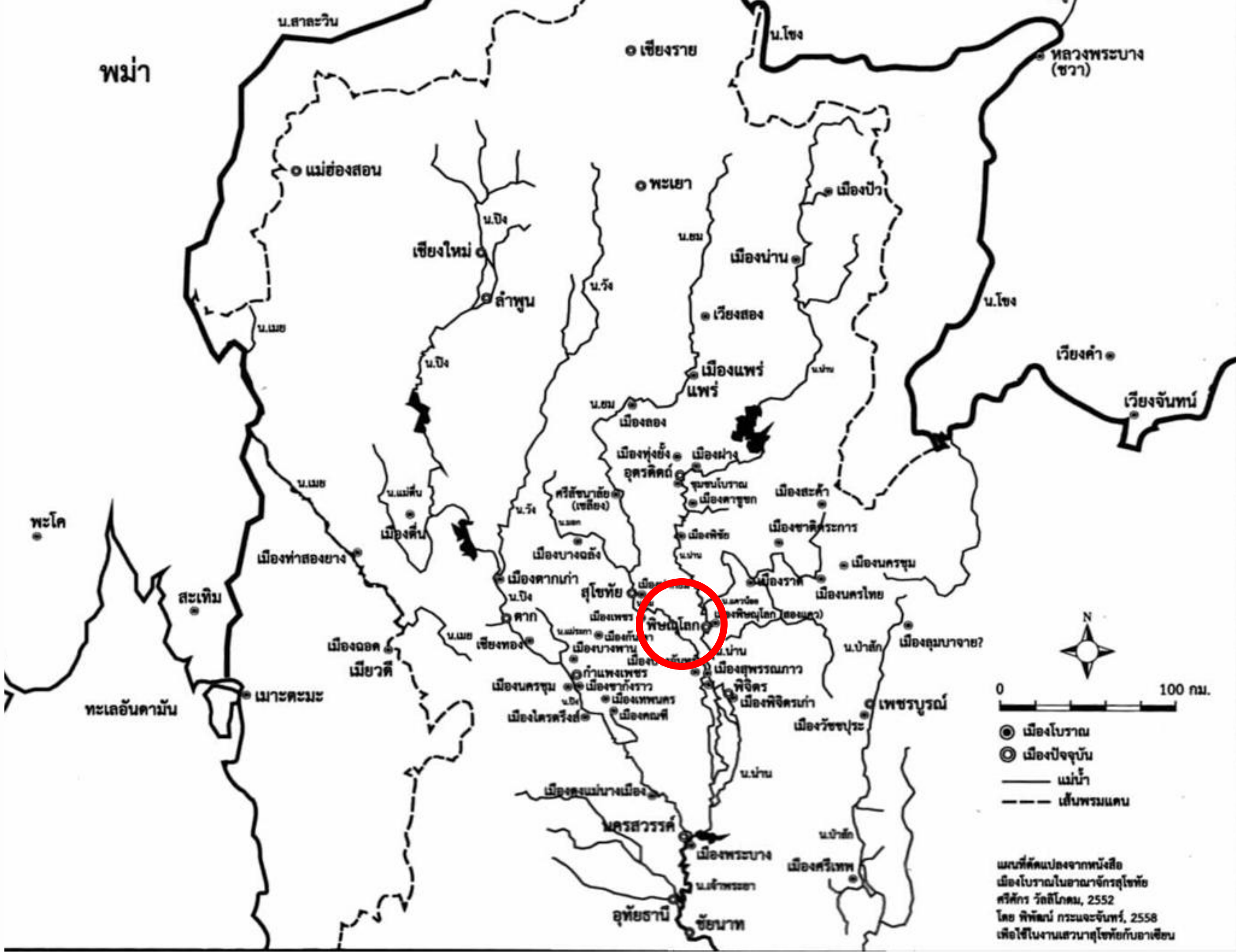
พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

อยุธยา

พ.ศ. ๑๘๙๓

สมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๑ (พระเจ้าอู่ทอง)

แผนที่ที่ดัดแปลงจากหนังสือ
เมืองโบราณในอาณาจักรสุโขทัย
ศรีศักร วัลถิโกตม, 2552
โดย พิพัฒน์ กระณะจะจันทร์, 2558
เพื่อใช้ในงานเสวนาสุโขทัยกับอาเซียน

សិខាភ័យ
១

WS

ឧបន័យា
១

พระยาไล้ไทย

บิณฑบาต

พิชฌโลกา

คำถามชวนคิด

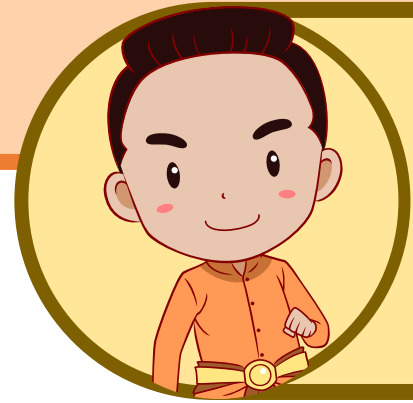
เป้าหมายในการ
ขยายอำนาจของสุโขทัย

สรุปบทเรียน

“การขยายอำนาจ
ของสุโขทัย”

สรุปบทเรียน

การขยายอำนาจของอาณาจักรสุโขทัย ได้ขยายอำนาจออกไปยังดินแดนต่าง ๆ นั้นมีจุดมุ่งหมายเพื่อครอบครองแหล่งทรัพยากรและเพื่อควบคุมเส้นทางการค้าตลอดจนสร้างความมั่นคงให้กับเมืองหลวงของอาณาจักร ซึ่งเป็นผลให้อาณาจักรมีสถานะทางความมั่นคงและทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง การทูตสุโขทัย

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔